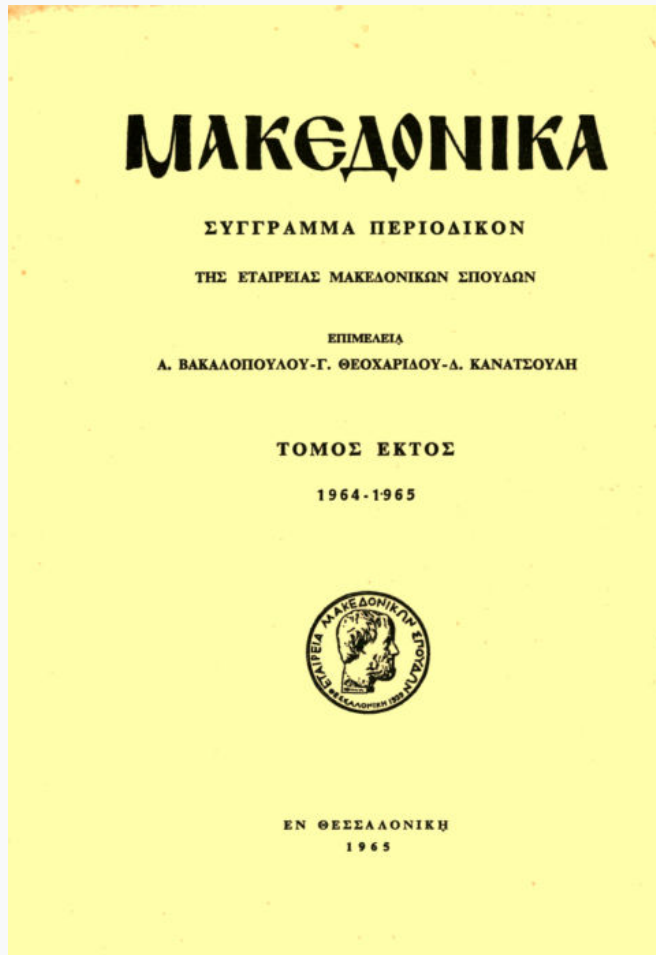

Μακεδονικά

Vol 6, No 1 (1965)

Ιδρυτικά έγγραφα περί της Ελληνικής Σχολής Βελβεντού

Ν. Π. Δελιαλής

doi: [10.12681/makedonika.551](https://doi.org/10.12681/makedonika.551)

Copyright © 2015, Ν. Π. Δελιαλής

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Δελιαλής Ν. Π. (1965). Ιδρυτικά έγγραφα περί της Ελληνικής Σχολής Βελβεντού. *Μακεδονικά*, 6(1), 266–274.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.551>

ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω δύο επίσημα έγγραφα ἀφορῶντα εἰς τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς ἐν τῇ κωμοπόλει Βελβεντοῦ τοῦ νομοῦ Κοζάνης. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἶχον δημοσιεύσει παλαιότερον εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἠχώ» Κοζάνης τὸ 1930 εἰς τὸ φύλλον ἀρ. 943. Ἐπειδὴ νομίζομεν ὅτι τὰ ἔγγραφα αὐτὰ εἶναι χρήσιμα διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς παιδείας τῆς περιοχῆς μας κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας, τὰ δημοσιεύομεν ἐκ νέου διὰ νὰ γίνουιν εὐρύτερον γνωστά.

Ὡς γνωστόν, μετὰ τὴν ἄλωσιν τὴν παιδείαν τοῦ γένους ἀνέλαβεν ἡ Ἐκκλησία καὶ οἱ κατὰ καιροὺς πατριάρχαι καὶ ἀρχιερεῖς ἐφρόντιζον διὰ τὴν θεραπείαν τῶν γραμμάτων.

Τὰ κατωτέρω δημοσιεύομενα ἔγγραφα εὐρίσκονται καταχωρημένα εἰς τὸν κώδικα τῆς Ἐπισκοπῆς Σερβίων καὶ Κοζάνης τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης ὑπ' ἀρ. 173 σελ. 46-50. Ἐξ αὐτῶν τὸ πρῶτον (σελ. 46-47) συνετάγη ὑπὸ τῶν προυχόντων καὶ ἱερέων τοῦ Βελβεντοῦ, ἐπεκυρώθη δὲ καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Σερβίων καὶ Κοζάνης κύρ Ἰγνατίου. Διὰ τοῦ ἐγγράφου τούτου ζητεῖται ἡ ἄδεια λειτουργίας ἑλληνικῆς σχολῆς καὶ ἡ κατοχύρωσις τῆς σχολικῆς περιουσίας. Συνετάγη τὴν πρώτην Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1773. Τὸ δεύτερον ἔγγραφον (σελ. 48-50) εἶναι πατριαρχικὸν σιγίλλιον, ἐγκρίνον τὴν ἀπόφασιν τῶν τοπικῶν ἀρχῶν περὶ τῆς ἰδρύσεως τοῦ σχολείου καὶ περὶ τῆς κατοχυρώσεως τῆς περιουσίας του. Ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ τοῦ Χαντζερῆ (1763-1768) κατὰ τὴν δευτέραν αὐτοῦ πατριαρχίαν (1773-1774). Συνετάγη κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1774.

Εἰς τὸν κώδικα τῆς κοινότητος Βελβεντοῦ (κῶδ. 174 τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης, σελ. 235-248) εὐρίσκονται ἐπίσης καταχωρημένα τὰ δύο ταῦτα ἔγγραφα.

Κατωτέρω παραθέτομεν καὶ τὴν σχετικὴν βιβλιογραφίαν.

1.

Κώδιξ ἀριθ. 173, Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης, Ἐπισκοπῆς Σερβίων καὶ Κοζάνης, σελ. 46 - 47.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ κοινοῦ γράμματος τῶν Βελβενδινῶν χριστιανῶν, περὶ τοῦ ἐκείσε ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἄρτος, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ᾧ ψυχαὶ τρέφονται Θεὸν πεινῶσαι, λέγει ἡ γρηγορος τοῦ Θεολόγου γλῶσσα, τὸ | ¹ ἀναγκαῖον πάντως τοῦ θείου λόγου διὰ τοῦ ἄρτου ἐμφαίνων τῇ λογικῇ ψυχῇ, οὐ τὴν ἀπουσίαν καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἐν | ² εὐαγγελίοις λιμὸν ἐπονόμασεν, λέγων, καὶ δώσω ὑμῖν οὐ λιμὸν ἄρτου, ἀλλὰ λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι λόγον Θεοῦ. | ³ Οὗτος οὖν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, αὕτη ἡ τροφή τῶν λογικῶν ψυχῶν, οὗτος ὁ λιμὸς τοῦ θείου τούτου ἄρτου, αὕτη ἡ | ⁴ εὐαγγελικὴ ἀρά, φθόνῳ τοῦ ψυχοφθόρου διαβόλου, ἀνέκαθεν ἐπεπόλαζεν ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ | ⁵ Βελβεντῷ, εἰς τρόπον ὅπου οἱ ἐν αὐτῷ χριστιανοί, διὰ τὴν στέρησιν τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου, ὡς ἔγγιστα ἀλόγων | ⁶ ἐγένοντο, εἰς ἔσχατον φεῦ βαρβαρότητος καὶ ἀμαθείας ἑλληκότες καὶ ἐπομένως πάσης κακίας. Τοῦτο τὸ κακὸν ὄρωσα | ⁷ ἡ ἐμὴ ἐλαχιστότης ἐπιχωριάζον ἐτῶν τοσοῦτον οἷτε περὶ αὐτὴν εὐλαβέσταισι ἱερεῖς καὶ θεοφιλεῖς χριστιανοί, δεινόν, μᾶλλον δὲ καὶ πέραν δεινοῦ ἐποιησάμεθα, ἀλλ' εἰς τὸ παντελὲς ὑπερῖσχύσει | ⁸ κακία σοφίας, καὶ ὁ Πονηρὸς ἔχει θριαμβεύον ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ ψυχῶν. | ⁹

Ταύτη τοι, καὶ πόνοις ἀτρύτοις καὶ ἐπιμελείᾳ διηνεκεῖ, μόλις ποτὲ μετὰ παρέλευσιν τοσοῦτον ἐτῶν | ¹⁰ ἠδυνήθημεν ἐκπορίσαι ἴσασιν τοῦ κακοῦ καὶ καταφοίτησιν τοῦ θείου λόγου. Ἐκπορισάμεθα δ' οὕτω. τὰ | ¹¹ εἰσοδήματα τῶν ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ δύο ἐκκλησιῶν, τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου | ¹² τῆς Κοιμήσεως, καὶ τοῦ ἐν Ἁγίοις ἡμῶν Νικολάου Μύρων τῆς Αὐκίας τοῦ Θαυματουργοῦ, καλῶς | ¹³ οἰκονομηθέντα παρὰ τῆς ἐμῆς ἐλαχιστότητος, Θεοῦ συναυρομένον, ἔφθασαν εἰς ποσότητα πέντε ταλάντων, | ¹⁴ ἅτινα καὶ ἀφιερώθησαν τῷ Θεῷ καὶ τῇ Σχολῇ, τῇ ἐμῇ τε καὶ κοινῇ τῶν χριστιανῶν γνώμῃ, ἵνα | ¹⁵ ὁ κατ' ἔτος αὐτῶν τόκος ἔχῃ διδόνθαι, τῷ μὲν διδασκάλῳ μισθὸς γρόσια διακόσια, ᾧ τινι | ¹⁶ καὶ ὀφείλεται ἀπαραιτήτως ὀμιλεῖν ἀπ' ὀκρίβαντος τῆ τε μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ καὶ τῇ τῶν | ¹⁷ Χριστουγέννων καὶ παιδεύειν τὴν Ἑλλάδα φωνὴν τοὺς φοιτῶντας αὐτῷ μαθητάς, τῷ δὲ πνευματικῷ | ¹⁸ πεντήκοντα ἔτερα πρὸς διόρθωσιν τῶν χριστιανικῶν ψυχῶν τῶν ἐν τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ, ὅπως | ¹⁹ τῶν δύο τουτωνῶν μέσων συνελθόντων καὶ ἐνδελεχοῦς ἐνεργουμένων γίνηται ἀνυσθῆναί τι | ²⁰ τῷ Θεῷ φίλον καὶ τοῖς ἐνοικοῦσι χριστιανοῖς ψυχοφελὲς καὶ σωτήριον, ἀλλ' ἵνα μὴ πάλιν | ²¹ τὰ τοῦ πονηροῦ πονηρὰ μηχανήματα χώραν λαβόντα καταλυθῇ ποτε τουτί τὸ ψυχοφελὲς ἔργον καὶ ὁ | ²² πολὺς ἐμοῦ τε καὶ τῶν χριστιανῶν κάματος καὶ εἰς τὸ μὴ ὄν χωρήσῃ, ἀλλὰ σώζηται καὶ τοῖς μετέπειτα | ²³ τὸ αὐτὸ ὡς καὶ νῦν ἔχῃ, διὰ τοῦτο θεῖῳ ζήλω κινούμενος καὶ τῇ παντευχίᾳ τοῦ Παναγίου καὶ | ²⁴ τελεταρχικοῦ Πνεύματος φρασσόμενος, ἀποφαίνομαι τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος ὅτι, εἰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ | ²⁵ εἶην ὁ τάναντία ἐν ὄσῳ τὸ ζῆν μοι περίεστι τῶν νῦν βουλεσόμενος, εἶην ἀνάθεμα καὶ ὑπὸ | ²⁶ ταῖς

ἀποστολικάϊς ἀραῖς καὶ πνευματικάϊς, εἰ δὲ πάλιν τις τῶν χριστιανῶν, εἰ χρῆ εἰπεῖν τὸν τοιοῦτον | ²⁷ χριστιανόν, ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ διαβόλου κινήθεις, ὅποιας ποτὲ τάξεως εἶη, ἄλλως φρονήσει καὶ τὰ εἰς τὴν σχολὴν καθοσιωθέντα χρήματα ἀφαιρέσει καὶ ἀποσπάσει | ²⁸ τὸν τε ἐπὶ μισθῷ τοῦ διδασκάλου καὶ πνευματικοῦ τόκον χρημάτων ἐπὶ οἰαδήποτε ἄλλῃ | ²⁹ ἀνάγκῃ τῆς πολιτείας ἢ ὑποθέσει κοσμικῇ καταναλώσει, ἢ ἑτέρῳ τινὶ καθαίρεισιν καὶ | ³⁰ κατὰλυσιν συμβουλευέσει, ἢ ὅλως συμφωνήσει, (47) ἢ δὲν ἤθελε συνδρομήσῃ καὶ ἐπιμεληθῆ, ὥστε | ³¹ δίδοσθαι κατ' ἔτος τὸν μισθὸν τοῦ διδασκάλου καὶ πνευματικοῦ, ἵνα μὴ μένῃ τὸ καλὸν αἰώνιον, ὁ τοιοῦτος, εἰ μὲν | ³² τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου εἶη, ἔστω ἀνάθεμα καὶ αὐτοκαθαίρετος ἔξω τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ τῷ | ³³ αἰωνίῳ πυρὶ ὑπόδικος, εἰ δὲ λαϊκός, ἀφορισμένος εἶη παρὰ τῆς Παναγίας, Ὁμοουσίου, Ζωοποιοῦ καὶ | ³⁴ ἀδιαίρετου Τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῆ φύσει Θεοῦ κυρίου Παντοκράτορος, κατηραμένος, ἀσυγχώρητος, καὶ μετὰ | ³⁵ θάνατον ἄλματος καὶ τυμπανιαῖος, κληρονομήσειε τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ προδότου | ³⁶ Ἰουδά, σχισθεῖσα ἢ γῆ καταπίοι αὐτὸν ὡς τὸν Ναθὰν καὶ Ἄβειρον, ἡ μερὶς αὐτοῦ εἶη μετὰ τῶν | ³⁷ θεοκτόνων Ἰουδαίων τῶν σταυρωσάντων τὸν Κύριον τῆς δόξης, κατηραμένος ἔστω καὶ ὁ εἰσερχόμενος | ³⁸ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ ὁ ἐξερχόμενος, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ ἔστωσαν εἰς διαρπαγὴν, συνεκλειπέτωσαν | ³⁹ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἀπὸ προσώπου πυρός, ἐν γενεᾷ μᾶ ἐξαιλειφθεῖ | ⁴⁰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἔστωσαν τὰ τέκνα αὐτοῦ ὀρφανὰ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα, ἄγγελος Σατὰν προπορευέσθω | ⁴¹ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, γένοιτο ἔμπρους κατὰβρομα τῶν σκολῆκων, στένων καὶ τρέμων | ⁴² ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ὁ Κάιν, πρόσωπον Θεοῦ οὐ μὴ ἴδοι, εἶη ὑπόδικος τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι καὶ | ⁴³ ὑπέκκαυμα τῆς ἀτελετητῆτος κολάσεως, ἔχοι καὶ τὰς ἀρὰς ἀπάντων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων | ⁴⁴ καὶ λοιπῶν ἀγίων πατέρων. Τῷ αὐτῷ ἀναθέματι ἔστωσαν ὑπεύθυνοι καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς | ⁴⁵ συνοδικαῖς καὶ πατριαρχικαῖς ἀραῖς καὶ ὅστις τῶν μετ' ἐμὲ ἀρχιερευσόντων ἐπισκόπων | ⁴⁶ καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ποιμανθησομένων χριστιανῶν, ἂν ἄλλως φρονήσωσι καὶ τὰ παρόντα καλῶς τε | ⁴⁷ καὶ θεοφιλῶς κυρωθέντα ἀνατρέψωσι. Ἐγένετο καὶ ὑπεγράφη κατὰ τὸ ἐπὶ θεογονίας σωτήριον ψογ' ἔτος κατὰ μῆνα Ἰούλιον α'.

Ἐπισημασθέντα ἵνα μὴ ἀποβῶσι ἄσκητοι καὶ ὑπόσχηται

Ἐπισημασθέντα ἵνα μὴ ἀποβῶσι ἄσκητοι καὶ ὑπόσχηται

Ἐπισημασθέντα ἵνα μὴ ἀποβῶσι ἄσκητοι καὶ ὑπόσχηται

Ἐπισημασθέντα ἵνα μὴ ἀποβῶσι ἄσκητοι καὶ ὑπόσχηται

Ἐπισημασθέντα ἵνα μὴ ἀποβῶσι ἄσκητοι καὶ ὑπόσχηται

Ἐπισημασθέντα ἵνα μὴ ἀποβῶσι ἄσκητοι καὶ ὑπόσχηται

Ἐπισημασθέντα ἵνα μὴ ἀποβῶσι ἄσκητοι καὶ ὑπόσχηται

Ἐπισημασθέντα ἵνα μὴ ἀποβῶσι ἄσκητοι καὶ ὑπόσχηται

Ἐπισημασθέντα ἵνα μὴ ἀποβῶσι ἄσκητοι καὶ ὑπόσχηται

- ἽΟ Ἀντώνιος τοῦ Παπαζήση ὑπόσχομαι
- ἽΟ Ἰωάννης τοῦ Χατζῆ ὑπόσχομαι
- ἽΟ Ἀγοραστὸς τοῦ Μανουὴλ ὑπόσχομαι
- ἽΟ Κυργιαζῆς Χ. Γεωργίου ὑπόσχομαι
- ἽΟ Χαρίσης Σταμάτι ὑπόσχομαι
- ἽΟ Νέστορας Τζόλη ὑπόσχομαι
- ἽΟ Δημήτρης Γεωργίου ὑπόσχομαι
- ἽΟ Ζήσης Δήμου ὑπόσχομαι
- ἽΟ Σταμάτης Χριστοδοῦλου ὑπόσχομαι
- ἽΟ Εὐθύμιος Οἰκονόμου ὑπόσχομαι
- ἽΟ Γεώργιος τοῦ Παπακωνσταντίνου ὑπόσχομαι
- ἽΟ Ἰωάννης τοῦ Χριστοδοῦλου ὑπόσχομαι
- ἽΟ Γεώργιος Δήμου ὑπόσχομαι
- ἽΟ Παπαμανουὴλ ὑπόσχομαι

2.

Κώδιξ ἀριθ. 173, Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης, Ἐπισκοπῆς Σερβίων καὶ Κοζάνης, σελ. 48 - 50.

Ἵσον ἀπαράλλακτον τοῦ σιγίλλιδου γράμματος περὶ τῆς ἐν Βελβεντῷ Ἑλληνικῆς σχολῆς.

Σαμουὴλ ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης

Τῶν εἰς κοινὴν ὠφέλειαν τοῦ ἡμετέρου γένους ἀφορόντων, ὅσα μάλιστα συντελεῖ πρὸς τὴν τοῦ νοῦς | ¹ τελειότητα, ἥτις ἐστὶν ὁ ἀληθὴς τῆς ψυχῆς κόσμος, τούτων δῆποθεν ἡ πρόνοια καὶ φροντίς, τοῦ | ² μὴ μόνον εἰς πέρας ἀγαθοῦ ἀφικέσθαι, ἀλλὰ καὶ διαμεῖναι ἀνεξάλειπτα, προηγουμένοις τοῖς | ³ προστάταις τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ὀφείλεται, ἀποδεχομένοις τε εὐμενῶς τὰ τε τοιαῦτα | ⁴ θεοφιλῆ ἔργα καὶ τὴν ἐφαρμόζουσαν ἐπιχορηγοῦσι σύστασιν. Ὅτι μὲν οὖν ἡ παιδεία τῶν ἐν τῷδε τῷ | ⁵ βίῳ ἀπάντων τὸ τιμιώτατον καὶ περισπούδαστον πέφυκε, τὸν λογικῆ ψυχῆ παρὰ Θεοῦ τετιμημένον | ⁶ ἄνθρωπον αὐτῆ κατὰ λόγον βιοῦν ἐκπαιδεύουσα καὶ οἶον ἐν φωτὶ ἀπροσκόπτως | ⁷ παρασκευάζουσα καὶ πρὸς πᾶν εἶδος ἐπιστημῶν χειραγωγούσα καὶ τὴν τῶν ὄντων γνῶ | ⁸ σιν χαριζομένη καὶ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα ἐκδιδάσκουσα, τῶν ὁμολογούμενων καθέστηκε, | ⁹ τοῦ δὲ τοιοῦτου θεοδορητήτου καὶ ἀξιεράστου χρήματος τὴν κτήσιν οὐκ ἄλλως ἔχομεν πορίσασθαι, εἰ μὴ | ¹⁰ διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ παραδόσεως. Ταῦτ' ἄρα τῶν ἀναγκαιοτάτων καθέστηκε μάλα προθύ | ¹¹ μως συνεργεῖν καὶ τὸν ἐνόητα τρόπον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν περὶ τοῦ φροντιστηρίου ἀμφιπονοῦν | ¹² των καὶ ζῆλον θεῖον ἐνδεικνυμένων. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν, ὡς ἀνηνέχθη καὶ ἐδηλοποιήθη ἡμῖν, οἱ | ¹³ ἐν χώρᾳ Βελβεντῷ οὕτω καλουμένη, κατὰ τὴν ἐπιστολὴν Σερβίων, οἰκοῦντες Χριστιανοί, σχολῆς καὶ | ¹⁴ διδασκάλων ἀμοιροῦντες, διήγον ἐν ἀμα-

θεία και ἀπαιδευσία ἐσχάτη, τῶν τῆς παιδείας καλῶν πάμπαν | ¹⁵ ἀμήτοι ὄντες, ὁ δὲ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σερβίων, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγα | ¹⁶πητὸς ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος κύρ Ἰγνάτιος, παιδεία ἔρωτα τρέφων καὶ | ¹⁷ θείῳ ζήλῳ κεκινημένος, πρὸς ὠφέλειαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ποιουμένων εὐσεβῶν, προτεθίμηναι συστήσασθαι φροντιστήριον τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων, εἰς γύμνασιν καὶ παιδείαν τῶν ἐκεῖσε νέων | ¹⁸ προκοπὴν τε καὶ ὠραϊσμὸν τῶν χριστιανῶν τῆς αὐτῆς χώρας, | ¹⁹ τὰ μὲν οὖν πρῶτα πόρον ἐξευρεῖν διηνεκὴ εἰς σύστασιν τῶν μελετωμέτων φροντιστηρίων ἀναγκαῖον ἦ | ²⁰ γησόμενος, φρονόμησε καλῶς καὶ θεοφιλῶς τὰς προσόδους τῶν ἐκεῖσε δύο ἐκκλησιῶν, σεμνῶν | ²¹ νομένων τῆς μὲν ἐπὶ τῆ Κοιμήσει τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς δὲ ἐπ' ὀνόματι τοῦ | ²² ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ὥστε ἐν διαστήματι χρόνων τινῶν συμποσωθῆναι τὰ περὶ | ²³ σεύσαντα ἀπὸ προσόδων τῶν αὐτῶν ἐκκλησιῶν εἰς ἄλλα πέντε τάλαντα, πουργεῖα | ²⁴ δηλαδή, ἅτινα κοινῇ καὶ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τῶν τε εὐλαβεστάτων ἱερέων καὶ τιμίων γερόντων τῆς αὐτῆς | ²⁵ χώρας ἀφιερῶθησαν τῇ ἐν αὐτῇ νεωστὶ συγκροτηθεῖσιν σχολῇ, ἐπὶ συνθήκαις τοιαύταις, (49) | ²⁶ ὅπως αὐτὰ μὲν τὰ πέντε τάλαντα καλῶς διοικούμενα μένωσιν ἀναφαίρετα καὶ ἀπαραιεῖστα, τὸ δὲ ἐξ αὐ | ²⁷ τῶν κέρδος ἔχη δαπανᾶσθαι εἰς τὰ τῆ σχολῆ χρειώδη, ὥστε τῷ μὲν διδασκάλῳ, δοκιμαζομένῳ ἐπὶ τῇ | ²⁸ παιδείᾳ καὶ βίῳ σεμνότητι ὑπὸ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως καὶ παραδιδόναι ὀφείλοντι ἐπιμε | ²⁹ λῶς τὰ γραμματικὰ καὶ λοιπὰ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων, καὶ δὴ καὶ κηρύττειν καὶ ὅταν δύναιται ἀπ' αὐ | ³⁰ βωνος καὶ ὀρθοτομεῖν τὸν λόγον τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου κατὰ τὰς ἑορτασίμους καὶ νηστησίμους τῶν ἡμερῶν, δι' | ³¹ δοσθαὶ διακόσια γρόσια κατ' ἔτος, πενήτην δὲ τῷ πνευματικῷ παρὰ τῆς κοινότητος τῆς αὐτῆς χώρας. ταῦ | ³² τα γοῦν οὕτω συνθέμενοι καὶ γράμμασιν ἰδίῳις ἀσφαλισάμενοι προσέδραμον καὶ τῇ προνοίᾳ τῆς καθ' ἡ | ³³ μᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἐδεήθησαν ἐπικυρωθῆναι καὶ δι' ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ καὶ συνοδο | ³⁴ κοῦ γράμματος, ὅπως διαμένη τὸ καλὸν τοῦτο διαπαντὸς ἐνεργούμενον ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ εἰς κοινὴν τῶν³⁵ ἐν αὐτῇ Χριστιανῶν ὠφέλειαν. Ὡν τὴν αἴτησιν ὡς τὰ μάλιστα ἐπαινετὴν καὶ Θεῷ κεχαρισμένην | ³⁶ ἐτόιμος ἀποδεξάμενοι καὶ ἐπεξάμενοι τὰ εἰκότα τοῖς εἰς τοιοῦτον κοινωφελὲς καλὸν μοχθήσασιν, γρά | ³⁷ φομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων | ³⁸ τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τῇ κοινῇ γνώμῃ καὶ συναινε | ³⁹ σαι τοῦ τε κατὰ τόπον ἀρχιερέως, θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Σερβίων, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἡμῶν ἀδελ | ⁴⁰ φοῦ καὶ συλλειτουργοῦ κύρ Ἰγνατίου, καὶ τῶν εὐλαβεστάτων ἱερέων καὶ χρησίμων γερόντων τῆς αὐτῆς χώ | ⁴¹ ρας, Βελβεντὸ καλουμένης, συντεθέντων καὶ γράμμασιν ἐνησημανθέντων περὶ τῆς συστάσεως τοῦ νεωσ | ⁴² τὶ ἐκεῖσε συγκροτηθέντος σχολείου, ἐχόντων τὸ κύρος

καὶ τὴν ἰσχὸν ἀπαράτρεπτον καὶ ἀδιά | ⁴³σειστον καὶ δὴ καὶ τῶν ἀφιερωθέντων
 πέντε ταλάντων μενόντων ἀναφαιρέτων καὶ ἀναποσπά | ⁴⁴στων, ἔχη ὁ ἐξ αὐτῶν
 τόκος δαπανᾶσθαι καθ' ὃν εἴρηται τρόπον, ὥστε διακόσια γρόσια λαμβά | ⁴⁵νειν
 κατ' ἔτος τὸν διδάσκαλον τοῦ σχολείου, παραδιδόνα ἔχοντα ἀόκνως καὶ ἐπιμε-
 λῶς τὰ | ⁴⁶ γραμματικὰ καὶ λοιπὰ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων καὶ κηρύττειν
 ἀπ' ἄμβωνος τὸν λόγον τοῦ | ⁴⁷ ἱεροῦ εὐαγγελίου, ὡς εἴρηται, εἰς ὠφέλειαν τῶν
 ἐκεῖσε χριστιανῶν προκοπὴν τε καὶ ἐπίδο | ⁴⁸σιν ἐφορώντων καὶ ἐπιστατούντων,
 τοῦ τε κατὰ τόπον ἀρχιερέως καὶ τῶν προσεστώτων καὶ γερὸν | ⁴⁹των τῆς αὐτῆς
 χώρας καὶ κατὰ Θεὸν διοικούντων τὰ τοῦ σχολείου τούτου ἐπὶ τῷ μένειν ἀδιά-
 σπα | ⁵⁰στον καὶ ἀνέκλεπτον εἰς τὸ διηνεκές, ὅστις δὲ καὶ ὁποῖος τῶν ἀπάντων
 τολμήσει δια | ⁵¹σεῖσαι τὰ περὶ τοῦ σχολείου τούτου καὶ ἀφελέσθαι τὰ ἀφιερω-
 θέντα χρήματα ἢ τὸ ἐξ αὐτῶν | ⁵² κέρδος καὶ οἰανδήποτε ἐπήρειαν καταγαγεῖν
 καὶ παρεμποδίσει τὸ καλὸν τοῦτο, ὁ τοι | ⁵³οὔτος, ὡς κακότεροπος καὶ ἀθεόφοβος
 καὶ ἐχθρὸς καὶ πολέμιος τῆς τῶν ὁμογενῶν | ⁵⁴ ὠφελείας καὶ ἄντικρυς θεομά-
 χος, ἀφορισμένος εἴη παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου | ⁵⁵ καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδι-
 αιρέτου τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῆ φύσει Θεοῦ, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυ | ⁵⁶χώρητος
 καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον καὶ τυμπαναῖος, στένων εἴη καὶ τρέμων ἐπὶ | ⁵⁷ τῆς
 γῆς ὡς ὁ Κάϊν, ἢ ὀργῆ τοῦ Θεοῦ εἴη ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ
 μετὰ | ⁵⁸τοῦ προδότου Ἰούδα, καὶ προκοπὴ Θεοῦ οὐ μὴ ἴδῃ πώποτε, οὐδὲ πρό-
 σωπον Θεοῦ, εἴη δὲ | ⁵⁹καὶ πάσαις ταῖς Πατριαρχικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς
 ὑπεύθυνος καὶ ἐνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γενένης. | ⁶⁰ὅθεν εἰς διηνεκὴ ἔνδειξιν καὶ
 ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνο | ⁶¹δικὸν σιγγιλλώδες
 ἐν μεμβράναις γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ νεωστὶ συγκροτηθείσῃ σχολῇ ἐν | ⁶² τῇ
 χώρᾳ Βελβεντῷ κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν Σερβίων ἐν ἔτει σωτηρίῳ α ψ ο δ' κατὰ
 μῆνα Ἰούνιον ἐπὶ νεμέσεως ἐβδόμης.

Σαμουὴλ ἐλέγθ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμηνικός
 Πατριάρχης

- Ἄφῃσου Μελέτιος
- Ἄφρακλείας Μεθόδιος
- ἌφΚυζίκου Γεράσιμος
- ἌφΝικαίας Ἀνθιμος
- ἌφΔέρκων Ἀνανίας
- ἌφΘεσσαλονίκης Δαμασκηνός
- ἌφἈδριανουπόλεως Νικηφόρος
- ἌφΦιλιππουπόλεως Σαμουὴλ
- ἌφΜεσημβρίας Μακάριος
- ἌφΔρόστρας Παρθένιος
- ἌφΒεζύης Γεράσιμος
- ἌφΒάρνης Νεόφυτος
- ἌφΞάνθης Φιλάρετος

- 'Ο Σαμακοβίου Νεόφυτος
 'Ο 'Αγαθοπόλεως Νεόφυτος
 'Ο Κώου Καλλίνικος
 'Ο Σερβίου και Κοζάνης 'Ιγνάτιος

Κοζάνη 1964

Ν. Π. ΔΕΛΙΑΛΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μανουήλ Γεδεών: Πατριαρχικοί Πίνακες. 'Από 'Ανδρέου του Πρωτοκλήτου μέχρι 'Ιωακείμ Γ' του από Θεσσαλονίκης, σελ. 663.
 'Α. Σιγάλα: 'Από την πνευματικήν ζωήν των ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς Μακεδονίας. Παράρτημα Δ' Τόμου 'Επετηρίδος Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, Θεσσαλονίκη 1939, σελ. 98.
 Π. Λιούφη, 'Ιστορία Κοζάνης. 'Αθήναι 1924, σελ. 57.
 Μ. Καλιντέρη, Σημειώματα 'Ιστορικά. Πτολεμαῖς, 1939, σελ. 10.
 Μ. Καλιντέρη: Γραπτά μνημεία από τῆ Δυτικῆ Μακεδονία χρόνων Τουρκοκρατίας. Πτολεμαῖς 1940, σελ. 22, ὅπου ἀναφέρεται τὸ Βελβεντὸν εἰς τὸν κώδικα ἀρ. 124 τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης.
 Τρύφωνος Ε. Εὐαγγελίδου: 'Η Παιδεία ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Τόμ. πρῶτος, 'Αθήναι 1938, σελ. 103. Δὲν ἀναφέρει περὶ τῆς ἰδρύσεως τοῦ σχολείου ἐπὶ 'Ιγνατίου κατὰ τὸ 1774.

248

ορμ...
 λα...
 να...
 δε...
 πα...
 να...
 δε...
 λα...
 χ...
 και...
 κα...
 α...
 α...

J. Jarmouh
 ...
 ...
 ...
 ...

Κώδιξ Βελβενδού (Κοζάνη 116), σελ. 248.